

Tuzgözü Havzası Güneybatısındaki Temel Kayaçlarının Stratigrafisi ve Yapısal Özellikleri **Yaşar EREN, S.Ü. Müh.-Mim. Fakültesi Jeoloji Müh. Bölümü - KONYA**

ÖZ: Üst Permian-Eosen yaşlı temel kayaçları, Altınekin (Konya) çevresinde Akçaşar ve Altınekin faylarının sınırladığı üçgen geometri ve kuzey-güney gidişli bir horst yapısı içinde yüzeylenmektedir. Temel kayaçları en altta kökünde sığ-denizel mermer, dolomit mermer ve metakırıntılılardan, üstte ise pelajik ve olistostromal özellikli mermer, kalkışist metaçört ve metakırıntılılardan oluşmaktadır. Söz konusu birimler tektonik olarak, başkalaşıma uğramış ofiyolitik melanj ve ofiyolitler tarafından üzerlenmektedir. Kıta kenarı ve okyanusal özellikli bu kayaçları açılı bir uyumsuzlukla Paleosen-Eosen yaşlı sığ-denizel kırıntılı kayaçlar örtmektedir. Yörenin en genç birimlerini ise Miyosen-Kuvaterner yaşlı karasal kayaçlar oluşturur.

Menderes-Toros bloğunun kuzey kesimine ait pasif kıta kenarını oluşturan temel kayaçları, bu pasif kıta kenarının kuzeye doğru Kırşehir bloku altına dalma-batması ve sonuçtaki kenetlenme ile önce YB/DS sonra düşük dereceli yeşilist fasiyesinde başkalaşıma uğramış, naplı ve ekaylı yapılar kazanmıştır. Bu kayaçlar, aynı süreçte dördü eş eksenli olmak üzere en az altı evreli bir deformasyona ve kıvrımlanmaya uğramışlardır. F₁-, F₂-, ve F₃- evreleri YB/DS metamorfizması, F₄-, F₅- evreleri ise düşük dereceli yeşilist fasiyesi koşullarında gerçekleşmiştir. F₆- deformasyonu post metamorfiktir. Yapısal analizler, yöredeki tektonik taşınmaların sırasıyla, kuzeydoğudan güneybatıya, kuzeybatıdan güneydoğuya ve güneyden kuzeye olmak üzere en az üç ayrı yönde geliştiğini ortaya koymuştur. Miyosen ve sonrasındaki blok faylanmalar, Akçaşar ve Altınekin faylarını oluşturmuştur. Batıya eğimli bir normal fay niteliğinde olan Altınekin fayı aktif bir fay olup, 1921 yılında Ms:5.7 büyüklüğünde bir deprem üretmiştir. Altınekin fayı, Altınekin ve çevresi ile Konya il merkezine de deprem açısından bir risk oluşturmaktadır.

Stratigraphy and Structural Features of the Basement Rocks in the Southwest of the Tuzgözü Basin

ABSTRACT: In the vicinity of the Altınekin (Konya) town, the Upper Permian-Eocene aged basement rocks crop out in a triangular north-south trending horst structure which is bordered by Altınekin and Akçaşar faults. The basement is made up of U. Permian- L. Cretaceous aged metacarbonates and metaclastics representing shallow marine rocks in origin, and Upper Cretaceous aged metamorphosed pelagic and olisthostromal rocks. These rocks are overthrust by metamorphosed Upper Cretaceous ophiolitic melange and Mesozoic ophiolite, respectively. All these rocks are covered unconformably by the Paleocene-Eocene aged unmetamorphosed shallow-marine clastics. Miocene-Quaternary continental rocks are the youngest unit of the region.

The subduction of the Upper Permian-Cretaceous rocks, which are the part of the passive continental margin of the Menderes-Tauride block, under the Kırşehir block developed obduction of ophiolite and HP/LT metamorphism. The final suturing in the region, produced low-degree greenschist metamorphism and imbricated structures. During these events, the rocks of the study area were suffered at least six phases of deformation and folding. The F₁-, F₂-, and F₃- phases developed during the HP/LT metamorphism while F₄- and F₅- phases were accompanied by the later greenschist metamorphism. The F₆- phase is post-metamorphic. The tectonic transport directions in the study area, during the deformation of the basement rocks, are from northeast to the southwest, from northwest to the southeast and from south to the north, respectively. The block faultings which were activated from Miocene and onwards formed Akçaşar and Altınekin normal faults. The 1921 earthquake (Ms: 5.7) in the study area, has shown that the Altınekin fault is an active fault.